

успѣваніето си споретъ искусството и прокопсіата на своите си ученицы. Ще да приеме попеченіе да опредѣли въ слѣдующитѣ прѣдаванія нѣкои ученицы да правятъ отъ должностите на показувателите и толкователите, а тогава той самъ ще да бѣде главный показуватель. Слѣдъ малко врѣме ще избере одного главного показувателя отъ най-ученыте ученицы.

По една или двѣ седмицы ще да приеме още дванадесетъ ученицы, а первите, които бѣха като показуватели, ще да ги оправятъ подъ настоятелството учительово. Други нови ученицы ще да се введатъ по нихъ. Тоя е образа, съ който може нѣкой да почне устроеніето на едно взаимноучително училище безъ много трудъ и безъ смущеніе. А не ще да благоуспѣе, ако начене обаче сосъ големо число учениковъ.

Изяснение на аллилодидактическата метода, която съдържа всичкото, щото бива отъ началото до край ученіето.

Ученицы-те, като дойдатъ въ опредѣленныя часъ на утрото, (а)¹⁾ нарежатъ се по чину вонъ отъ столовете, гдѣто бива преданіето ожидавающе оучителевото пришествіе. Общю же оукраситель (б) на сичките ще има въ благочиніе. Като дойде учительо, украсители (в) на писаніето ще станатъ прави, ожидавающе да ги прѣгледа учительо, кой е чистъ или нечистъ. После общю украситель прегледува сичките ученицы на чистотата, а другите двоица — на четеніето и аритметиката, претърсватъ ги да не би се намѣрило въ нѣкого нѣкоя непотрѣбна вѣщь; и после станавъ общю украситель на речѣното мѣсто вика: молчаніе! и свири еднаждъ. Абіе же бие часто звончето и ученицитѣ влазатъ отъ десната страна, секой на мѣстото си, което сосъ своето прилѣжаніе е придобилъ. Влезнавше же, общю укр. вика: внимайте! И они абіе обрацше ся на десно сичките изеднаждъ и преклонше главы те си каде учителя, думат: здравствуй, учителю! сосъ тихъ и равенъ гласъ сичките. После пакъ об. укр.: внимайте! А они, обрацше ся каде востокъ, стоятъ прави, безъ да се завърнатъ на нигдѣ, и като рече учительо: украсители, начнете! абіе почнуватъ сосъ весма кротокъ гласъ

¹⁾ Бележитѣ въ оригинала се намиратъ на края. Даваме ги подъ линия за прегледность.

(а) Ще са собрани ученицы-те въ марта на 2 часо, во априлія на 1, въ маія на 12, въ іунія на 12, августа до 1, септемврія 2, октомврія 2¹/₂, декемврія 3, іануаря и февруаря 2¹/₂.

(б) Трима общи украсители опрѣдѣляватъ са: единъ на сичките, който са дума и началникъ, другъ на четеніето, и другъ на аритметиката. На писаніето же, сирѣчь на пѣсоко, ще се опрѣдѣлява повседневно другъ, отъ 8, 7, 6, 5 и 4 чинъ произбираемъ.

(в) Опрѣдѣляватъ са на писаніето украсители... онія, които са на перво число въ писаніето и въ четеніето. Но кога са случи нѣкой ученикъ да превзыде отъ украсители нѣкого въ тія дарованія, приуспѣлому убо тога променяватъ ся, думающе сичките ученицы: достоинъ, а на оногова, които са лишава отъ украсителството, — недостоинъ или неученъ.